

Tussentijdse rapportage Najaar 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Beleidsafwijkingen	4
3. Financiën	9
4. Bijlagen	17
Bijlage 1 Financieel overzicht	18

1. Inleiding

Aanleiding

In de Financiële Verordening 2024 van de gemeente Asten is in artikel 6 vermeld dat de raad twee maal per jaar een tussentijdse rapportage ontvangt. Dit betreft een afwijkingenrapportage. Dat voorkomt onnodige herhaling van afspraken die met u zijn gemaakt.

Deze tussentijdse rapportage geeft u inzicht in de voortgang van de door u vastgestelde programmabegroting 2025. De raad moet immers kunnen toetsen of de daarin gemaakte afspraken worden opgevolgd.

Naast de beleidsafwijkingen gaat de tussentijdse rapportage in op de begrotingswijzigingen ten opzichte van de programmabegroting 2025 van januari tot en met augustus 2025.

Opbouw rapportage

De opbouw van de tussentijdse rapportage is als volgt:

Hoofdstuk 1. Inleiding: Dit hoofdstuk bevat de algemene uitgangspunten en de opbouw van de tussentijdse rapportage.

Hoofdstuk 2. Beleids- en andere afwijkingen januari tot en met augustus 2025: In de programmabegroting 2025 zijn per programma de ambities en activiteiten benoemd. Het coalitieakkoord 2022-2026 'Gedreven door passie en ambitie' is daarbij als uitgangspunt gekozen. Indien gedurende de vermelde periode wordt afgeweken van de gemaakte afspraken met betrekking tot deze activiteiten is dit hier vermeld en verantwoord. Daarnaast kunnen hier specifieke onderwerpen die speciale aandacht vragen worden toegelicht.

Hoofdstuk 3. Financiën: In dit hoofdstuk krijgt u inzicht in de begrotingsafwijkingen van januari tot en met augustus 2025 ten opzichte van de programmabegroting 2025 en wordt het effect daarvan op de financiële positie en de grondexploitatie van de gemeente Asten inzichtelijk gemaakt.

Hoofdstuk 4. Bijlagen: In dit hoofdstuk is een tabel opgenomen waarin de begrotingsafwijkingen per programma zijn gepresenteerd.

Leeswijzer

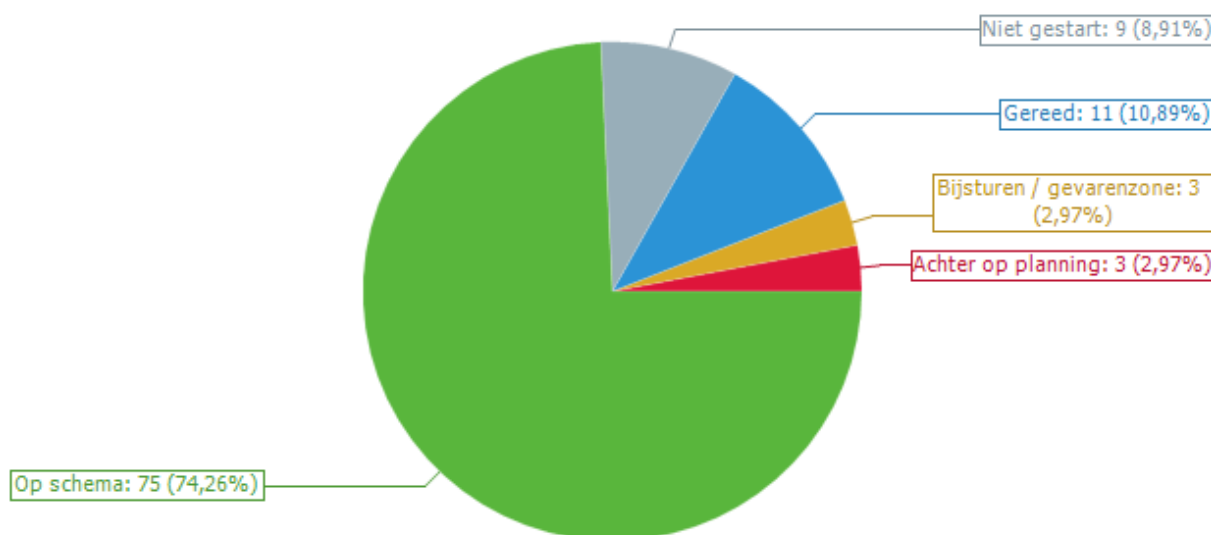
In de tabellen in deze rapportage betekent '+' een voordeel en '-' een nadeel, tenzij anders is vermeld.

2. Beleidsafwijkingen

Donut voortgang

De totale voortgang van de activiteiten uit de begroting 2025 tot en met augustus ziet er als volgt uit:

Donut voortgang Turap najaar 2025

Uitleg kleuren:

Er wordt SMART gepland. Dat betekent dat concreet wordt aangegeven in welk kwartaal een activiteit gereed moet zijn.

Als dit niet concreet kan worden aangegeven, wordt niet een willekeurige planning gegeven. Dat geeft immers de schijn van realistische planning en dat is in strijd met het uitgangspunt van SMART plannen. In dat geval wordt gepland op kalenderjaar: zolang de activiteit nog in het kalenderjaar kán plaatsvinden wordt de kleur groen gebruikt. Oranje wordt het als de activiteit niet op tijd is gestart om waarschijnlijk nog op tijd te kunnen worden afgerond. Rood wordt het als de planningstermijn is overschreden. In deze donut is de optie 'niet gestart' meegenomen. Er staan namelijk ook activiteiten in de begroting waarvan uitvoering en realisatie pas later in het jaar of volgend jaar plaatsvindt. In die gevallen kan dan voor 'niet gestart' als optie worden gekozen.

Afwijkingen per programma

In de tussentijdse rapportages zijn alleen afwijkingen op de begroting gerapporteerd om onnodige herhaling te voorkomen. Hetgeen volgens planning verloopt is dus niet opgenomen. Hierna zijn per programma uit de programmabegroting 2025 de afwijkingen van januari tot en met augustus benoemd en verantwoord. Het gaat dus om de categorieën 'gefarezone' (oranje) en 'achter op planning' (rood) in bovenstaande donut.

1. Bestuur en Veiligheid

Geen afwijkingen.

2. Ruimtelijk Domein

Deze afwijking is eerder in de Turap voorjaar gerapporteerd.

Klimaat, energie en circulariteit

Activiteit	Verantwoording afwijking activiteit
De gemeente moet het goede voorbeeld zijn en voorop lopen in verduurzaming. Wij willen dat de gemeente zelf ook investeert in verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en het wagenpark. • Routekaart gemeentelijk vastgoed. We stellen een routekaart op voor het verduurzamen van het eigen vastgoed. In de routekaart wordt het gemeentelijk vastgoed van de gemeente in beeld gebracht, een planning gegeven voor het realiseren van de ambities uit het Klimaatakkoord en een financiële onderbouwing gegeven van de (additionele) kosten. • Plan verduurzamen gemeentelijke mobiliteit. Hoewel we onze eigen mobiliteit al verduurzamen met verschillende maatregelen zoals met dienstfietsen, elektrische/hybride dienstwagens en ov-kaarten, blijkt uit de 0-meting die we in 2023 hebben laten uitvoeren dat we het beter kunnen doen. In 2025 stellen we daarom een uitvoeringsplan op voor het verder verduurzamen van onze eigen mobiliteit. Hiermee geven we uitvoering aan de afspraken in het klimaatakkoord over mobiliteit. Zo mogelijk sluiten we aan bij initiatieven in de regio om efficiënter en effectiever te verduurzamen.	Gemeentelijk vastgoed: Het onderzoek naar de gemeentelijke gebouwen t.b.v. het gestructureerd verduurzamen is afgerond. Voor 3 gebouwen (werf, gemeentehuis, de schop) is een nadere doorrekening gemaakt van de mogelijkheden om aardgasvrij te worden. Het opstellen van de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed (met een doorkijk naar 2050 waarin alle gebouwen aardgasvrij moeten zijn) is nog niet gestart. Gemeentelijke mobiliteit: De 0-meting voor de gemeentelijke mobiliteit is uitgevoerd en we hebben advies ontvangen voor het verduurzamen van de gemeentelijke mobiliteit (2023). In 2024 zijn de 3 opzichtersvoertuigen vervangen door 100% elektrische voertuigen. De gemeente voldoet aan de rapportageplicht over de duurzaamheid van de werkgebonden mobiliteit die per 1-7-2024 is ingegaan. Er is nog geen plan voor het verder verduurzamen van de dienstreizen.

Klimaat, energie en circulariteit	
Activiteit	Verantwoording afwijking activiteit
Vervanging van elektromechanisch verouderde en versleten onderdelen van rioolgemaal Plutostraat en bergbezinkbassins Dionysiusstraat, Floralaan en Bergdijk.	Het PvE voor aanbesteding is in concept gereed en wordt afgestemd met het waterschap. De aanbesteding loopt achter op planning, echter de verouderde installaties functioneren nog, waardoor de achterstand op de planning niet tot problemen leidt.

Bruisende en aantrekkelijke kernen	
Activiteit	Verantwoording afwijking activiteit
In de komende jaren zijn in en rondom de entree Heesakkerweg diverse projecten/ontwikkelingen gepland. Parallel aan het project wateroverlast zuidelijke parallelweg Heesakkerweg / Hazeldonk wordt dit vergroeningsproject opgepakt in 2025-2026.	Dit wordt meegenomen als onderdeel van het project Wilhelminastraat (planning gereed Q2 2027).

3. Sociaal Domein

Bruisende en aantrekkelijke kernen	
Activiteit	Verantwoording afwijking activiteit
Toekomstplannen MFA de Kluis: We gaan in gesprek met het bestuur van MFA de Kluis om te bespreken of en op welke wijze de bezettingsgraad en exploitatie verbeterd kan worden zodanig dat de Kluis kan blijven bestaan. De gemeente is geen eigenaar van de Kluis, we verlenen wel subsidie, maar vanwege de belangrijke maatschappelijke functie blijven we wel in gesprek met de Stichting.	De exploitatie van MFA de Kluis blijft al enige tijd achter bij de verwachting. Het bestuur van MFA de Kluis heeft eerder aangegeven dat men moeite heeft met het vinden van nieuwe bestuursleden. Verder wil het bestuur in gesprek over het eigendom van het pand. Gesprekken hierover worden ingepland.

4. Financiën, Control en Economie

Deze afwijking is eerder in de Turap voorjaar gerapporteerd.

Sterke lokale economie en mobiliteit	
Activiteit	Verantwoording afwijking activiteit
Wij maken ons hard voor een structurele oplossing voor het verkeersknooppunt A67-N279, verbreding van de A67 en aanpassing van de N279 tussen Asten en Veghel. Dit doen wij door actief deel te nemen aan de regionale projectgroep en stuurgroep N279 en aan regionale mobiliteitsoverleggen binnen MRE verband.	Medio 2023 is het project A67, mede door stikstofproblematiek, tot nader order on hold gezet. Hierin lijkt vanuit het Rijk vooralsnog geen bewegingsruimte te komen. Desondanks werkt de MRE samen met gemeenten en provincie aan een maatregelenpakket dat ervoor moet zorgen dat onze regio bereikbaar blijft. De verbreding van de A67 speelt hierin een belangrijke rol. Voor de N279 tussen Veghel en Asten geldt dat de provincie op 22 april 2025 de Notitie Reikwijdte Detailniveau (NRD) heeft gepubliceerd. De notitie beschrijft enkele kansrijke alternatieven voor de reconstructie van de N279 om te zorgen voor een verbeterde doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Waar we als betrokken gemeente hoopten op een snelle aanpak van de N279, zien we dat de provincie inmiddels uitgaat van een definitief projectbesluit in 2028 en uitvoering vanaf 2030.

Buisende en aantrekkelijke kernen	
Activiteit	Verantwoording afwijking activiteit
We werken samen met de recreatieve sector, de toeristische sector, de cultuursector en centrumondernemers om het toerisme in Asten te stimuleren. Samen met deze partijen geven wij uitvoering aan het nieuwe Programma Toerisme en Recreatie 2024-2030. We stimuleren ontwikkelingen bij Museum Klok & Peel en het Kasteel en we sluiten aan bij de ontwikkeling van een Peellandse Heksenroute. We brengen de recreatieve basisvoorzieningen op orde, onder andere door het realiseren van een ruiterroutenetwerk, het optimaliseren van de toeristische bewegwijzering, door investeringen te doen in het recreatieve wandel- en fietsnetwerk, het aanbrengen van parkeervoorzieningen op recreatieve routes, plaatsen van bankjes, prullenbakken, elektrische laadpunten en dergelijke. Voor de investeringen op het gebied van toerisme en recreatie wordt in 2025 een reserve of voorziening gevormd.	De ontwerpvisie Toerisme en Recreatie 2025 is gepubliceerd en heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn meerdere zienswijzen ontvangen. Na het zomerreces wordt een Nota van zienswijzen opgesteld en wordt de Visie Toerisme en Recreatie 2025 waar nodig gewijzigd. Vervolgens wordt de visie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

3. Financiën

Het behandelen van de tussentijdse rapportage is een typisch controle moment. In de begroting wordt het werk gepland, de organisatie start met de uitvoering van de begroting en de raad controleert of de uitvoering conform afspraken verloopt.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële begrotingsafwijkingen en het effect daarvan op de financiële positie van de gemeente Asten. In hoofdstuk 4 is een bijlage opgenomen waarin de begrotingsafwijkingen per programma zijn gepresenteerd. Hierbij is direct inzichtelijk gemaakt op welke post de betreffende afwijking van invloed is. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende posten:

- Onvoorzien (incidenteel en structureel);
- Reserve eenmalige bestedingen;
- Algemene reserve;
- Voorzieningen;
- Overige reserves.

De begrotingswijzigingen hebben uiteraard invloed op de financiële positie van de gemeente. De financiële positie wordt weergegeven door de post onvoorzien, de reserve eenmalige bestedingen en de algemene reserve. In onderstaande tabellen zijn de begrotingsafwijkingen verwerkt tot een totaaloverzicht.

Post onvoorzien

In de begroting 2025 is geen post onvoorzien voor onvoorziene incidentele tegenvallers opgenomen. Door de genomen besluiten voorafgaand aan deze tussentijdse rapportage najaar is inmiddels een voordeel ontstaan.

Onvoorzien 2025 (x € 1)	
Omschrijving	Incidenteel
Eerdere besluitvorming raad (incl. amendementen)	94.749
Tussentijdse rapportage voorjaar 2025	481.944
Restant na besluitvorming raad	576.693
Tussentijdse rapportage najaar 2025 (zie hoofdstuk 4)	-362.053
Stand na tussentijdse rapportage najaar 2025	214.640

De post onvoorzien geeft een tussenstand van het resultaat 2025 weer. De stand van onvoorzien bedraagt na de mutaties in de tussentijdse rapportage najaar 2025 € 214.640 voordelig. Deze post zou kunnen worden afgeraamd ten gunste van de reserve maar wordt intact gelaten om eventuele tegenvallers in de loop van het jaar op te kunnen vangen. Dit wordt toegelicht in de paragraaf Risico's en onzekerheden.

De mutaties in de tussentijdse rapportage najaar 2025 zijn € 362.053 nadelig. In de tussentijdse rapportage zijn alleen incidentele mutaties voor 2025 verwerkt, structurele mutaties worden meegenomen in de begroting 2026. De verslagperiode loopt van januari tot en met augustus 2025. Genoemde € 362.053 wordt gedekt uit de post onvoorzien. Naast deze mutaties wordt € 100.000 dekking uit de reserve eenmalige bestedingen gevraagd voor vervanging van het beheerprogramma openbare ruimte Obsurv, en dekking uit de reserve grondbedrijf voor de afdracht van de vennootschapsbelasting grondbedrijf 2024 van € 561.981.

Risico's en onzekerheden

In deze paragraaf is een aantal bekende ontwikkelingen benoemd die, naast onvoorziene ontwikkelingen, consequenties kunnen hebben voor het resultaat 2025.

Zorgkosten sociaal domein 2025 (GR Peelgemeenten)

Zorgkosten Asten 2025 (x € 1)	Begroting 2025	Prognose 2025	Vershil
Wmo	4.110.650	3.988.000	122.650
Jeugd	4.858.150	6.450.000	-1.591.850
Beschermd wonen (werkelijk)	0	-808.640	808.640
BMS	558.190	596.000	-37.810
Totaal	9.526.990	10.225.360	-698.370

De prognose is gebaseerd op de werkelijke cijfers tot en met het tweede kwartaal 2025 en vervolgens geëxtrapoleerd naar eind 2025.

De gemeente Asten heeft in verhouding tot het inwoneraantal en de andere Peelgemeenten relatief hoge zorgkosten. In aanvulling op de forse inzet van de afgelopen jaren op het krijgen van grip en inzicht op de kosten is een nieuw traject op basis van data-analyse gestart. Hieruit zal ook naar voren komen welke kosten beïnvloedbaar zijn en welke niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn.

Wmo

Bij Wmo wordt een voordeel verwacht op basis van de prognose 2025. De kostenstijgingen binnen Wmo zien met name op Hulp bij het Huishouden en overige Wmo voorzieningen. Bij begeleiding zijn er minder kosten. De verwachting is dat gedurende dit jaar nog een woningaanpassing moet worden gedaan en tevens een woonunit moet worden geplaatst. Deze aanpassing en plaatsing zijn niet opgenomen in de prognose. Daarom wordt het bedrag van € 4.110.650 zoals deze nu in de begroting 2025 staat aangehouden.

Jeugd

In 2025 is er een fors lager bedrag begroot dan blijkt uit de realisatiecijfers van het 2e kwartaal en de hierop gebaseerde prognose voor 2025. In vergelijking tot de begroting 2025 wordt er in totaal een stijging van kosten verwacht van bijna € 1,6 miljoen. De kostenstijgingen zien op Segment 1, 2 en 4. De overige jeugdwet voorzieningen (Gesloten Jeugdzorg en Landelijk ingekochte zorg) zien we daarentegen flinke kostendalingen. Binnen gemeente Asten zijn er enkele extreem dure cliënten, wat de totale kosten flink opdrijft. Voorstel is om de begroting met een bedrag van € 1.591.850 op te hogen zodat hiermee de begroting 2025 van gemeente Asten conform de prognose van de GR Peelgemeenten is. Nieuwe budget komt hiermee uit op € 4.858.150 + € 1.591.850 = € 6.450.000. Tijdens een constructief gesprek op 8 september tussen de VNG en het kabinet zijn de afspraken over jeugdzorg nagekomen. Het kabinet maakt de € 728 miljoen vrij waar gemeenten recht op hadden over 2023 en 2024. Het besluit ligt in lijn met het advies van de commissie-Van Ark dat eerder uitgebracht is. Gemeenten hebben hier lang voor gestreden. Dit betekent voor de gemeente Asten een incidenteel financieel voordeel. Het bedrag is nog niet bekend en zal daarom in het jaarrekeningresultaat 2025 terecht komen. De inschatting is dat dit voor de gemeente Asten een voordeel zal zijn van meer dan € 500.000.

Beschermd wonen

Onlangs is de eindafrekening 2024 Beschermd wonen-Maatschappelijke opvang-Vrouwenopvang (BW-MO-VO) gecommuniceerd vanuit de GR Peelgemeenten. Voor de 5 peelgemeenten betreft dit in

totaal een te ontvangen bedrag van ruim € 5,5 miljoen, het deel van Asten is ruim € 800.000. Er is de nodige discussie vooraf gegaan over het overschot. Jaarlijks is er nog steeds onduidelijkheid over de terugbetaling en hoogte van het bedrag beschermd wonen, daarom is dit bedrag niet opgenomen in de begroting. Voor nu is het een welkome afrekening gezien de hoge kosten bij Jeugd.

BMS

De kosten voor bijzondere bijstand stijgen met name vanwege hogere kosten voor de minima voorzieningen. Gezien het beperkte verschil is het voorstel om de begroting te handhaven.

Leerlingenvervoer

In 2025 was € 445.000 structureel begroot. Op basis van een extrapolatie van de eerste drie maanden is er sprake van een forse stijging en is bij de tussentijdse rapportage voorjaar het budget met € 150.000 verhoogd, waardoor het nieuwe begrote bedrag op € 595.000 uitkwam. Kijkende naar de werkelijke kosten 2025 in het eerste half jaar, dan komt dit uit op € 371.405, extrapolierend naar einde jaar zou dit op ca. € 740.000 uitkomen. Voorzichtigheidshalve wordt het budget leerlingenvervoer opgehoogd met € 75.000 zodat het totaal op € 670.000 uitkomt.

Algemene uitkering

De besluitvorming van het Rijk en de gevolgen daarvan voor de algemene uitkering worden geraamd op basis van circulaire's. Deze circulaire's verschijnen aan het einde van de maanden mei, september en december. De meicirculaire is in deze turap verwerkt en laat een voordeel zien € 546.458. Dit voordeel ontstaat voornamelijk doordat de tekorten jeugdzorg in gelijke delen worden verdeeld over Rijk en gemeenten, de algemene uitkering stijgt daardoor met € 380.000. Daarnaast is een incidentele vergoeding ontvangen van € 124.000 voor eerder gemaakte invoerings- en uitvoeringskosten Omgevingswet.

De structurele effecten van de meicirculaire 2025 zijn verwerkt in de begroting 2026-2029.

De uitkomsten van de komende september- en decembercirculaire kunnen in het lopende begrotingsjaar niet vertaald worden in de begroting vanwege het korte tijdsbestek tussen de ontvangst van deze circulaire's en de aanlevertijden van de najaar voor de laatste raadsvergadering. Gevolg is dat de uitkomsten van deze circulaire's als voor- of nadeel in de jaarrekening komen. De effecten zijn van tevoren niet te voorspellen en kunnen niet meegenomen worden in de turap. Op basis van de jaarrekeningen 2019-2024 fluctueert het voordeel tussen de € 20.000 en € 1.000.000. Omdat het kabinet demissionair is worden in de septembercirculaire 2025 geen grote beleidsbeslissingen verwacht.

Toeristenbelasting

In december 2023 zijn de Omgevingsvergunning en vergunning Alcoholwet voor Oostappen Vakantiepark Prinsenmeer ingetrokken. Tot op heden is er geen nieuwe partij die het vakantiepark heeft overgenomen en mag er sindsdien niet meer gerecreëerd worden. Door de sluiting van het Oostappen Vakantiepark Prinsenmeer heeft de gemeente Asten een nadeel van € 250.000 op de opbrengsten van de toeristenbelasting. De gemaakte kosten voor de procedures en onderzoeken betreffende toeristenbelasting geven een extra nadeel van een geschatte waarde van € 50.000.

Asten in balans

In 2024 en 2025 is in gezamenlijkheid het project Asten in Balans uitgevoerd. Voor de begeleiding van dit project is veranderebureau PRCS ingezet (geraamde kosten € 50.000). Afgesproken was dat de kosten hiervan t.l.v. het ontwikkelbudget van de organisatie zouden komen. Door de goede afspraken over een praktische inzet van uren zijn de kosten beperkt gebleven tot

€ 33.500. Dit betekent dat er meer ruimte is in het ontwikkelbudget voor verdere organisatieontwikkeling.

Daarnaast is er een benchmark door Twynstra Gudde uitgevoerd, totale kosten € 24.400. Een gedeelte van deze kosten is verantwoord in de jaarrekening 2024. Voor de betaling van het 2e deel van € 12.200 in 2025 is geen budget beschikbaar, daarvoor is extra budget opgenomen in deze tussentijdse rapportage.

Aandachtspunten uit de accountantscontrole jaarrekening 2024

Bij de jaarrekening 2024 heeft de accountant opmerkingen gemaakt over grote afwijkingen die pas bij de jaarrekening zijn geconstateerd. Het advies van de accountant is om in een eerder stadium hierover te rapporteren. Hierna zijn de onderwerpen met mogelijke grote afwijkingen opgenomen.

Personeelskosten

Er is een nieuwe cao vastgesteld die loopt van 1 april 2025 tot 31 maart 2027. Wanneer de nieuwe cao wordt vergeleken met de inschattingen die zijn gemaakt bij de begroting 2025 zijn de afwijkingen minimaal. Bijsturing van de personeelskosten 2025 als gevolg van cao ontwikkelingen is niet nodig.

Voor tijdelijke projecten, vervanging bij ziekte en zwangerschap en door krapte op de arbeidsmarkt voor het invullen van structurele vacatures is het noodzakelijk om tijdelijk personeel in te huren.

Hiervoor is jaarlijks een bedrag beschikbaar gesteld.

De afgelopen jaren is de inzet van personeel en de budgetten die hiervoor beschikbaar zijn intensief gemonitord en dat heeft geleid tot beter inzicht. Om die reden is de gevraagde winstbestemming bij de jaarrekening 2024 gehalveerd van € 600.000 naar € 300.000 voor 2025.

Op basis van de werkelijke kosten ingeleend personeel, vast personeel en openstaande vacatures is een prognose gemaakt van het resultaat in de jaarrekening 2025. Een eerste grove berekening komt uit op ongeveer € 200.000 voordeel. In deze prognose is de realisatie tot nu toe doorgetrokken tot het einde van het jaar. Op basis van ervaringen zijn het vooral ontwikkelingen in de laatste periode die de prognose voor- en nadelig kunnen beïnvloeden. Dat is de reden dat we dit voordeel nu niet vertalen in deze turap en dat we bij jaarrekening 2025 hierop terugkomen.

De ervaringscijfers opgedaan door intensievere monitoring leiden ertoe dat er in een eerder stadium inzicht in de resultaten van personeelskosten wordt gegeven. Deze intensieve monitoring en de daarbij horende prognose en sturing zetten we voort.

Verlofsparen plusuren

De accountant adviseert te sturen op afbouw van bovenmatige verlof uren en om beleid te maken over hoe om te gaan met het vormen van een voorziening voor plusuren. Door managers en teamleiders wordt vanaf 2025 intensiever gestuurd op het aantal verlofuren van medewerkers. Dit betreft zowel vakantiedagen als plusuren. Door deze sturing en door pensionering van enkele medewerkers zal het bovenmatig verlof afnemen. Dit wordt gemonitord en in 2026 wordt nader bekeken hoe een voorziening gevormd kan worden voor plusuren.

MFA 't Kwartier

De accountant constateerde bij de jaarrekening 2024 dat er € 870.000 is opgenomen op de balans als nog te ontvangen bedrag voor de financiering van de inventaris. De gemeente brengt momenteel samen met de exploitatiestichting het totale financiële plaatje van de exploitatie in beeld. Dit wordt naar verwachting eind 2025 afgerond.

Inmiddels is er een leningovereenkomst in concept gereed. Het blijft onzeker wanneer de belastingdienst een definitieve uitspraak doet ten aanzien van de BTW-positie. Dit is bepalend voor het uiteindelijke financiële plaatje.

Voorziening wethouderpensioenen

Met de jaarlijkse bijstelling van de hoogte van de voorziening wethouderpensioenen hoeft niet gewacht te worden tot de jaarrekening. De mogelijkheid om een tussentijdse bijstelling te doen bij de turap najaar is bekeken. De conclusie is echter dat dit op dit moment niet mogelijk is omdat de benodigde parameters pas later in het jaar beschikbaar zijn.

Oekraïne

Met ingang van 1 januari 2025 ontvangt de gemeente een gewijzigd normbedrag van € 44,= per dag per gerealiseerde opvangplek in plaats van € 61,=. Deze verlaging maakt dat we inschatten dat we geen of weinig budget over houden in 2025.

Bij de jaarrekening 2024 is het restantbedrag van 2024 van € 855.864 gereserveerd i.v.m. onzekerheid over de financiële toekomstige inkomsten en uitgaven. Het restant van 2023 is in de jaarrekening 2024 vrijgevallen. Conform deze systematiek zou het restantbedrag van 2024 in 2025 volledig terugvloeien naar de algemene middelen. Door de financiële onzekerheid die ontstaat doordat het normbedrag verlaagd is, stellen we nu echter voor om € 400.000 van het restantbedrag af te ramen en € 455.864 te blijven reserveren voor eventuele financiële tegenvallers bij de opvang van Oekraïners de komende jaren.

Reserve eenmalige bestedingen

Het doel van deze reserve is om eenmalige uitgaven af te dekken.

Prognose stand reserve eenmalige bestedingen (x € 1)	
Stand 1 januari 2025 (cf Jaarrekening 2024)	9.737.687
Claims tlv reserve eenmalige bestedingen voorgaande jaren	-8.199.155
Mutaties 2025 cf begroting 2025 (incl. amendementen)	-555.145
RB 08-04-2025 Krediet aanwaslocatie Asten-Oost	-241.500
RB 03-06-2025 Bijstellen kredieten	1.471.274
Overboeken naar algemene reserve	-1.471.274
Turap voorjaar 2025: vooronderzoek binnensport	-15.000
Restant na besluitvorming raad	726.887
Mutaties tussentijdse rapportage najaar 2025 (Obsurv; beheer openbare ruimte)	-100.000
Stand na tussentijdse rapportage najaar 2025	626.887

Algemene reserve

De hoogte van het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve wordt berekend aan de hand van de provinciale norm (gewenst weerstandsvermogen). Het resterende deel van de algemene reserve wordt meegenomen bij de berekening van de weerstandscapaciteit. De algemene reserve van het grondbedrijf is gevormd om toekomstige risico's binnen het grondbedrijf af te dekken.

Algemene reserve (x € 1)			
	Vrij aanwendbaar	Weerstands-capaciteit	Grondbedrijf
Stand per 1 januari 2025	2.086.991	10.064.320	3.150.119
Prognose voordelig saldo 2025			439.811
Inzetten reserves als dekkingsmiddel B 2025		-696.082	
Resultaat jaarrekening 2024	1.381.348		
RB 03-06-2025 Bijstellen kredieten	1.471.274		
Restant na besluitvorming raad	4.939.613	9.368.238	3.589.930
Vennootschapsbelasting 2024 (Turap najaar 2025)			-561.981
Vennootschapsbelasting 2025			p.m.
Stand na tussentijdse rapportage	4.939.613	9.368.238	3.027.949

De raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2026 besloten om als dekkingsmiddel voor een sluitende begroting in 2026 en 2029 voor die jaren respectievelijk € 250.000 en € 75.000 van de algemene reserve in te zetten.

Bijstelling begrotingen grondexploitaties

De calculaties van de projecten zijn geactualiseerd bij de jaarrekening 2024 (actualisatie maart 2025). Bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 is ook besloten om de bijgestelde calculaties in de begroting 2025 te verwerken als begrotingswijziging. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2024, paragraaf Grondbeleid.

Resultaten grondbedrijf 2025 en prognose

Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de 'percentage of completion methode' (POC-methode). Deze methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten verkeert. Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Wanneer bijvoorbeeld 62% van de grondexploitatie is gerealiseerd, moet 62% van het geraamde resultaat als tussentijdse winst worden genomen.

De verwachte resultaten 2025 tot en met 2028 zijn een inschatting en zijn als volgt:

Bijgestelde prognose (x € 1)				
Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot 2025	Meerjarenraming		
		2026	2027	2028
<u>Bouwgrond in exploitatie</u>				
Loverbosch (fase 1)	108.100			
Loverbosch (fase 2)	0	0	40.903	
Loverbosch (fase 3)	134.069	134.069	178.758	
Biesvelden fase 1 resultaat in 2031 (verlieslatend uit voorziening)				
Herontwikkeling Lambertusschool			256.955	
Heusden Oost (fase 1)	56.881			
Heusden Oost (fase 2) afgesloten in 2024				
Heusden Oost (fase 3)	175.156	175.156	233.542	
Florapark	10.605			
<u>Niet in exploitatie genomen gronden</u>				
Ontwikkelingskrediet	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	439.811	264.225	665.158	-45.000
Resultaat t.l.v. of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	439.811	264.225	665.158	-45.000

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen VPB, daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf. Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten en de te betalen VPB zal deze reserve afgeroomd worden ten gunste van de reserve eenmalige bestedingen.

Voor een nadere toelichting per grondexploitatie wordt verwezen naar de jaarrekening 2024 de cijfers zijn ongewijzigd t.o.v. de jaarrekening.

De inrichting van de grondexploitaties in het nieuwe financieel systeem volgt in het 4e kwartaal 2025 waarbij rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de accountant bij de jaarrekening 2024.

Voorziening verlieslatende grondexploitaties

Voor de verlieslatende exploitaties is een voorziening gevormd, voor Biesvelden fase 1 gaat het om een bedrag van 395.000.

Grond, bestemd voor gebiedsontwikkeling op termijn

Hiervoor is een strategisch krediet geraamd van € 2.000.000. Dit zijn gronden waarvoor nog geen grondexploitatie is vastgesteld. Deze worden ook wel als “warme” gronden bestempeld. Deze gronden worden afwijkend van de vastgestelde grondexploitaties verantwoord onder materiële vast activa, tegen de verwervingskosten. Voor de bouw van woningen in Ommel zijn een tweetal gronden verworven, totaal € 1.727.710 / 31.165 m²= € 55,= per m². De grondexploitatie van Hogeweg Ommel is in de raad van 23 september 2025 vastgesteld, dit betekent dat bovenstaande gronden zijn ingebracht in deze grondexploitatie. Het strategisch krediet van € 2.000.000 is daarom weer volledig beschikbaar.

Vennootschapsbelasting Vpb 2024

In de jaarrekening 2024 is voor Vpb een bedrag opgenomen op basis van ervaringscijfers voorgaande jaren. Op basis van de werkelijk gerealiseerde opbrengsten en kosten is de vennootschapsbelasting € 561.981 hoger dan verwerkt in de jaarrekening. De stijging komt voornamelijk door de grondverkoop van € 5,3 miljoen die hebben plaatsgevonden in 2024. De kosten worden gedekt uit algemene reserve grondbedrijf.

4. Bijlagen

Bijlage 1 Financieel overzicht

Overzicht begrotingsafwijkingen april tot en met augustus 2025 (x € 1) (+ = voordeel; - = nadeel)	Datum B&W besluit	Incidenteel	Structureel	Reserve eenmalige bestedingen	Algemene reserve (incl. grondbedrijf)	Voorzieningen	Overige reserves	Toelichting
Naam programma in programmabegroting 2025		stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	prognose stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	
Omschrijving mutatie		€ 576.693	€ 0	€ 726.887	€ 17.897.781	€ 16.122.543	€ 14.623.086	
1. Bestuur en Veiligheid								
Budget beschikbaar stellen voor het organiseren van de tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer op 29 oktober 2025.	n.v.t.	-30.500						Wanneer compensatie plaatsvindt via het gemeentefonds wordt deze budgetverhoging teruggedraaid.
Bijdrage van gemeente Asten in het negatieve jaaresultaat 2024 van de Veiligheidsregio (VRBZO). Normaal gesproken wordt een negatief resultaat ten laste van de algemene reserve van de VRBZO gebracht, maar deze reserve wordt daardoor negatief in 2027 en dit is niet toegestaan.	n.v.t.	-23.500						
Gemeente Asten ontvangt een bedrag terug van het inkoopbureau Bizob vanwege het positieve jaaresultaat 2024 van Bizob. Dit wordt deels gebruikt voor de financiering van Bizob en € 15.000 valt vrij in het jaaresultaat.	n.v.t.	15.000						
De ICT budgetten worden verhoogd vanwege diverse ontwikkelingen zoals hogere indexering o.b.v. G IBIT, uitbesteden actualisatie BGT-BOR puntobjecten en meerkosten Omgevingswet.	n.v.t.	-82.000						Structurele consequenties worden meegenomen in de Begroting 2026.
Definitieve aanslag VPB (Vennootschapsbelasting) grondbedrijf jaarekening 2024, deze komt ten laste van de algemene reserve grondbedrijf.	n.v.t.				-561.981			
Extra budget voor het uitvoeren van het 2e deel van de benchmark Asten in Balans.	n.v.t.	-12.200						
Subtotaal programma 1. Bestuur en Veiligheid		-€ 133.200	€ 0	€ 0	-€ 561.981	€ 0	€ 0	
2. Ruimtelijk Domein								
Een krediet van € 45.588 beschikbaar stellen voor een tijdelijke uitbreiding van OBS de Horizon om het gebouw geschikt te maken voor 225 leerlingen conform de leerlingenprognose. Betreft de kosten van de eerste inrichting voor onderwijsleerpakket en meubilair. Dit is opgenomen in het onderwijs huisvestingsplan 2024 maar is nog niet eerder aan de raad voorgelegd om het budget beschikbaar te stellen.	28-11-2023							Structurele consequenties (afschrijving m.i.v. 2026) worden meegenomen in de Begroting 2026.
Verhoging van het investeringskrediet voor OBS Kleumijk in Ommel met € 20.000 (wordt € 399.300). Gemeente Asten gaat gezamenlijk met Korein en PlatOO investeren in dagopvang bij OBS Kleumijk in Ommel. Dit heeft een relatie met het raadsbesluit Kwaliteitsimpuls Ommel van 4 april 2023. PlatOO draagt circa € 35.000 bij en Korein € 40.000. De gemeente draagt € 35.000, waarvan € 15.000 uit het eerder beschikbaar gestelde krediet kan worden gedekt. De verhoging resulteert ook in een hogere huuropbrengst voor de gemeente van € 400 per jaar (vanaf 2026).	n.v.t.							Structurele consequenties (afschrijving m.i.v. 2026 en huuropbrengsten) worden meegenomen in de Begroting 2026.
Aanschaf van brandkluizen voor de Gemeentewerf voor het veilig opladen van accu's. Dit betreft een verplichting vanuit de Arbe wetgeving.	n.v.t.	-16.963						
Vervangen van het beheerprogramma Obsurv (voor beheer van de openbare ruimte).	n.v.t.			-100.000				Bedrag is ook opgenomen in de Kademota 2026
Subtotaal programma 2. Ruimtelijk Domein		-€ 16.963	€ 0	-€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0	
3. Sociaal Domein								
Verhoging van het budget voor maatschappelijke participatie. Het budget is in 2024 (onterecht) omlaag bijgesteld en strookt niet meer met de werkelijke uitgaven.	n.v.t.	-19.000						Structurele consequenties worden meegenomen in de Begroting 2026.
Verlaging van de inwonerbijdrage van de GGD in 2025, vanwege een lagere indexatie van loonkosten en materieel dan begroot.	26-8-2025	19.177						
Jaarlijks ontvangen we een afrekening van gemeente Helmond in het kader van de centrumtaken Beschermd wonen/maatschappelijke opvang/trouwenopvang. Over het jaar 2024 is er een forse positieve eindafrekening, dit levert een eenmalig voordeel op in 2025.	n.v.t.	808.325						
Verhoging van de budgetten voor jeugd 2025 als gevolg van de prognose uit de Q2 2025 rapportage van GR Peelgemeenten.	n.v.t.	-1.591.850						Structurele consequenties worden meegenomen in de Begroting 2026.
Verhoging van het budget voor leerlingenvervoer, op basis van de werkelijke uitgaven in het eerste half jaar 2025.	n.v.t.	-75.000						Structurele consequenties worden meegenomen in de Begroting 2026.
Vrijval van € 400.000 uit de reservering van het overschot op de regeling Opvang Ontheemden Oekraïne in 2024.	n.v.t.	400.000						
Subtotaal programma 3. Sociaal Domein		-€ 458.348	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
4. Economie en financiën								
De algemene uitkering in de meicirculaire 2025 laat een voordeel zien. Dit voordeel bestaat voornamelijk uit de gedeeltelijke compensatie van de tekorten voor jeugd.	n.v.t.	546.458						Structurele consequenties worden meegenomen in de Begroting 2026.
De sluiting van vakantiepark Prinsenmeer resulteert in een lagere opbrengst van de toeristenbelasting van € 250.000. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor onderzoeken en procedures.	n.v.t.	-300.000						
Subtotaal programma 4. Economie en financiën		€ 246.458	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Overige mutaties minder dan € 5.000								
Geen mutaties.								
Totaal mutaties programma 1 t/m 4 (incl. overige mutaties < € 5.000)		-€ 362.053	€ 0	-€ 100.000	-€ 561.981	€ 0	€ 0	
Standen na verwerking Tussentijdse rapportage najaar 2025		€ 214.640	€ 0	€ 626.887	€ 17.335.800	€ 16.122.543	€ 14.623.086	